N°. 2309.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1854. ZEGELS.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00, *franko* door het geheele Rijk. Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 28 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 November.

[illegible]NNES ZWIJSEN, door de Gratie Gods [illegible] des H. Apostolischen Stoels Aarts-Bisschop van Utrecht, Apostolisch administrator van 's Hertogenbosch, aan de Hem onderhoorige geloovigen zaligheid in den Heer!

„Reeds zult Gij vernomen hebben, dat de Vader der Christenheid zich tot zijne kinderen heeft gewend, om hen allen tot een gemeenschappelijk gebed te roepen; en ook zal het daarbij ter uwer kennisse gekomen zijn, dat diezelfde Vader, tot ondersteuning zijner vrage, den schat der verdiensten van Jezus en de Heiligen Gods heeft geopend. Ja, Geliefden, van uit de eeuwige Stad heeft wederom eene U welbekende stem geklonken, eene stem, die de eindpalen der aarde bereiken, en overal, waar levendig geloof en warme godsdienstzin huisvesten, [illegible] verteedering zal doen ontstaan. Hoort haar, en uw hart zal door de vaderlijke bezorgdheid en vurige godsvrucht, door ontsteltenis en hoop, door het gemengd gevoel, wat er spreekt, worde ontroerd! (Hier volgt de [illegible] van Zijne Heiligheid, die wij vroeger reeds hebben medegedeeld).

[illegible] Wij achten het onnoodig, Beminde Geloovigen, van onze zijde hier veel woorden aan dat des Opperherders, [illegible] zoo treffend toe te voegen. Het is eene opwekking voor Priester en Leek, voor Bisschop en kudde; het is voortgevloeid uit het diepe gevoel, hetgeen de rampen, welke de H. Kerk en in het algemeen de wereld treffen, in het vaderlijke hart van onzen hooggeroemden Paus hebben verwekt.

[illegible] van onze zijde voldoen met bereidvaardigen ijver aan Zijner Heiligheids verlangen, en door dezen onzen zendbrief kondigen Wij U plegtig de opening aan van het [illegible] Jubilé. Dit Jubilé is een tijd van gunsten en [illegible] maar, vergeet het niet, Geliefden, het is vooral [illegible] van gebed; want, om U tot het gebed te be[illegible] zijn de hemelsche gaven U, door het ontsluiten van de schatten der H. Kerk, toegezegd. Wanneer Wij [illegible] onze handen smeekend ten hemel verheffen, allen tot hetzelfde doel, o! welk een geweld zal dan Gode worden [illegible], welke aandrang aan Gods erbarming worden [illegible] *Veel vermag het aanhoudend gebed van den* [illegible]*ge*, zegt de Apostel Jacobus (1); *het gebed* [illegible] *mensch, die zich vernedert, zal door de wolken* [illegible]*en* (2). Niet slechts één vernedert zich in het [illegible]igd Jubilé, niet slechts één bidt dan, maar [illegible]zenden doen zulks. De gansche Christenheid [illegible] het door den H. Vader beschreven doeleinde; [illegible] groote huisgezin, waarvan de Opvolger des [illegible] de gemeenschappelijke Vader is, sluit zich bij [illegible] aan, en paart zijn gebed aan des Vaders [illegible]: *O! God der krachten, wend U tot ons,* [illegible] *den hemel neder, aanschouw en bezoek* [illegible]*gaard* (3); *behoud mij o! God, want de wa*[illegible] *beproefenis) zijn tot mijne ziel doorgedrongen.* (4)

Bedenkt echter, Geliefden, dat, wanneer uw gebed bij [illegible] zoo velen van kracht zal zijn, het *een gebed* [illegible]*rdigen* moet wezen: een gebed, door U in [illegible] genade opgezonden. Om onze overtredingen der [illegible]ijke wetten, om onze misdaden is de wereld door [illegible] rampen getroffen, en het is te begrijpen, dat [illegible] de wrake des hemels niet zal stillen, wanneer [illegible] opstijgt uit een rouwmoedig hart en niet ge[illegible] met verzaking der zonden. In de eerste [illegible] het Jubilé, gedurende den Advent, hoort Gij [illegible] Evangelie de stem des Boetpredikers uit de [illegible] de stem des H. Joannes; bij de herinnering [illegible]sten oordeelsdag voegt de H. Kerk eene zoo [illegible] opwekking tot verbetering des levens; (Les en [illegible] van den 1sten Zondag van den Adv.); bij het [illegible] van de schatten der H. Kerk dringt de Vader [illegible] geloovigen aan op bekeering; wie uwer zal dan [illegible] die wenken, aan zoo vele genaden des hemels [illegible] weerstaan? *Bereidt dus den weg des Heeren, maakt zijne paden regt.... en alle vleesch zal het heil Gods zien!* (1).

Beminde Geloovigen, wanneer U de inhoud van dezen onzen zendbrief zal worden medegedeeld, zullen Wij ons vaderland hebben verlaten, om een bezoek te brengen aan de H. Stad, waar zich het middenpunt der katholieke eenheid bevindt. Op eene uitnoodiging des H. Vaders begeven Wij ons naar Rome, om daar de plegtige vergadering van Bisschoppen uit de verschillende streken des aardrijks, ter zake van het punt der Ontvangenis van de H. Maagd bijeen geroepen, bij te wonen. Wij zegenen U in het heengaan en verwachten, dat Wij in de H. Stad vele vertroostingen genieten zullen. Eene vertroosting zal het voor Ons zijn, mede te werken tot eere der H. Maagd, aan welke Wij de Ons toevertrouwde kudde hebben aanbevolen en opgedragen; dier H. Maagd welke ook door U zoo innig wordt bemind en zoo hoog vereerd. Eene vertroosting zal het voor Ons zijn, den H. Vader te zien, Hem uw geloof en uwe godsvrucht te beschrijven, en aan zijne voeten neêrgeknield, voor U en Ons zijnen apostolischen Zegen te vragen. Eene vertroosting zal het voor ons zijn, bij de graven der Apostelen Petrus en Paulus en zoo veler andere H. Martelaren voor U te bidden, U, mijne kudde, en Mij, uwen Herder, onder hunne bescherming te stellen.

U onze beste wenschen achterlatende, vertrouwen Wij, dat Gij Onzer in het H. Misoffer en in uwe gebeden zult gedachtig wezen, terwijl Wij den Hemel smeeken om Ons, na eenen gelukkigen overtogt, behouden in uw midden terug te voeren.

Gemagtigd door den H. Stoel, hebben Wij goedgevonden te bepalen als volgt:

1°. Het Jubilé zal in het Aartsbisdom van *Utrecht* en in het Bisdom van *'s Hertogenbosch* geopend worden *op den* 1sten *zondag van den Advent*, zijnde den 3den December 1854, en gesloten *op den* 3den *Maart* 1855. De opening zal plaats hebben vóór de Hoogmis, door het plegtig (en waar zulks gebruikelijk is, bij klokkengelui) zingen van de hymne *Veni Creator*. De sluiting zal geschieden (onder gelijke bepaling, bij klokkengelui) door een *Te Deum*, na een plegtig Lof.

2°. Tot het verdienen van den Aflaat des Jubilé's wordt vereischt (binnen het bepaalde tijdsverloop):

a. Zijne zonden met een opregt leedwezen te biechten en er de H. Absolutie van te ontvangen;

b. Waardig te naderen tot de Tafel des Heeren. Hierin echter *dispenseren* de Biechtvaders met kinderen die tot de eerste H. Communie nog niet zijn aangenomen;

c. Op drie verscheidene keeren zijne Parochiekerk of hare bijkerk te bezoeken, en daar telkens eenigen tijd godvruchtig te bidden volgens het inzigt van Z. H. den Paus. De bewoners van kloosters, gestichten of liefdadige instellingen kunnen voldoen door het bezoek hunner kerk of kapel.

d. Eén dag binnen de drie maanden van het Jubilé te vasten, met onthouding van vleesch, en wel zulken dag, waarop anders het gebruik van vleesch is toegestaan;

e. Binnen hetzelfde tijdsverloop eene aalmoes uit te reiken aan de behoeftigen, volgens zijne godsvrucht.

3°. Mogt iemand, hoe dan ook, belet zijn, om eene of andere der gestelde voorwaarden te vervullen, dan zijn de Biechtvaders gemagtigd, om door *verandering* der voorgeschrene werken daarin te gemoet te komen.

4°. Om des te beter het doel, hetwelk Z. H. zich voorstelt, te bereiken, bevelen Wij, dat gedurende de voorschreven drie maanden, door elken Priester onzer onderhoorige Geestelijkheid in de H. Mis, waar de Rubrieken zulks toelaten, de collecte *pro quacumque necessitate* worde gelezen, en dagelijks, na de vastgestelde H. Diensten, *de Litanie der H. Maagd* openlijk in de *Nederduitsche* taal worde gebeden.

5°. Ofschoon voor het volbrengen der voorgeschrevene werken tot het verdienen van den Aflaat des Jubilé's de volle drie aangeduide maanden beschikbaar zijn, zoo gelasten Wij nogtans, dat door elken Pastoor in overleg met zijnen Deken, overeenkomstig de omstandigheden zijner gemeente, een geschikte tijd binnen dat tijdsbestek worde uitgekozen en bepaald, waarin die gemeente door onderrigtingen, predikatiën en bijzondere godsdienstoefeningen tot het ontvangen der H. H. Sacramenten zal worden voorbereid, en haar tot dit ontvangen nadere gelegenheid worde gegeven.

En zal dit ons herderlijk schrijven *op Zondag den* 29 *November aanstaande*, en op Zondag, waarop de voorbereidende godsdienst-oefeningen, waarvan in N°. 5 sprake is, zullen aanvangen, op gebruikelijke wijze van den predikstoel worden voorgelezen.

Gegeven op den Huize *Gerra*, onder Haaren, den feestdag des H. Willibrords, den 7 November 1854.

De Aartsbisschop, Administrator voornoemd:

† J. ZWIJSEN.

Op last van Zijne Doorl. Hoogw. de Sekretaris van het Aartsbisdom,

P. L. H. HENDRIKSEN.

(1) Jacob. V, 16. (2) Eccli. XXXV, 21. (3) Ps. LXXIX, 15. (4) Ps. LXVIII, 2.

(1) Luc. III, 4. 6.

Zaturdag jl. zijn de algemeene beraadslagingen over de Begrooting van uitgaven in de Tweede Kamer gesloten, nadat ook nog in de zitting van dien dag meer dan één hartstogtelijk woord gewisseld was.

De eerste spreker van Zaturdag was de heer Strens, die in zijne rede voornamelijk 4 punten opnemt. 1°. Bestrijdt hij de verhooging van uitgaven, die hij in deze Begrooting opmerkt. Hij is des te meer tegen die verhooging, als hij bedenkt hoe moeijelijk tegenwoordig de belastingen worden opgebragt door de kleine burgerklassen. Hij zal slechts eene uitzondering maken voor de geringe verhooging bij de twee ministeriën van Eeredienst en omtrent de sommen van gewigt, bij hoofdstuk V, voor openbare werken uitgetrokken, omdat deze uitgaven zijn. 2°. treedt de spreker in een onderzoek der vraag, waarom het vorig ministerie is afgetreden? Hij antwoordt, teregt, niet om de katholieke kerkregeling. Deze was niet de oorzaak, maar slechts de gelegenheid, waarvan de tegenstanders gebruik hebben gemaakt. De oorzaken lagen elders, namelijk daarin, dat vele nuttige maatregelen waren genomen, die aan het vorig ministerie zoo vele vijanden hadden bezorgd als er waren, die door die maatregelen eenigermate werden getroffen. 3°. wederlegt hij eenige aanmerkingen van verschillende sprekers, waarbij verwijten zijn gedaan aan het vorig ministerie, en waarop reeds herhaaldelijk door de heeren van Bosse en Thorbecke voldingend is geantwoord. 4°. bespreekt hij nog de quæstie der voorloopige mededeeling. Dit laatste heeft de spreker gedaan op eene wijze, die ons, om een zacht woord te gebruiken, verbaast. Hij tracht zich op dezelfde lijn en in dezelfde positie, als waarop de heer van Zuylen staat, te plaatsen; hetgeen onmogelijk gelukken kan. Bij den heer Strens, op het departement van Eeredienst, heeft de kennisgeving sporen nagelaten, zoo duidelijk en onbetwistbaar, dat hij niet beproefd heeft ze te ontzenuwen, toen zij hem door den heer Lightenvelt werden voorgelegd. Ook in zijne redevoering van Zaturdag heeft hij die onaangeroerd laten liggen, om uit te weiden in eenige bewijzen *ex absurdo* genomen, die *in casu* en tegen over de feiten, door den heer Lightenvelt aan den dag gebragt, niets afdoen. Aan het slot evenwel van zijn betoog komt de spreker tot eene zekere bekentenis, wanneer hij wijst op de notulen van den ministerraad. Daaruit moet blijken 1°. dat noch de heer van Zuylen; noch de spreker ooit verzwegen hebben wat met den heer Internuntius is gebeurd. Integendeel hebben zij dat *woordelijk medegedeeld*, maar er bijgevoegd, dat dit geene mededeeling was. 2°. Dat nooit een lid van het kabinet aan beiden heeft te kennen gegeven, dat de woorden van Mgr. Belgrado voor eene kennisgeving moesten gehouden worden. Allen hebben gezegd, dat dit geene mededeeling was. — Maar dan is toch door den Internuntius eene mededeeling gedaan. Wij begrijpen, dat de heer van Zuylen daarop niet attent is geweest, hij die tot voorwaarde had bedongen, bij zijn optreden in het ministerie, dat hij zich met de kerkregeling niet zou hebben te bemoeijen. Hij wilde daaraan vreemd blijven. Maar de heer Strens, wien de zaak te behandelen was toevertrouwd, hoe kon hij zich vergissen omtrent de hooge beteekenis van hetgeen hem, het is bewezen, door Mgr. Belgrado is medegedeeld, al verzekert hij, dat deze hem noch *offi-*

eigel noch *officieus* eenige mededeeling heeft gedaan. Hij wist immers dat men te Rome niet tot mededeeling verpligt was; hij wist dat Mgr. Belgrado was opgekomen tegen de nota van den heer van Sonsbeek, waarin gezegd werd dat de mededeeling was beloofd. Moest daaruit niet vermoed worden dat men te Rome ongeneigd was om eene mededeeling te doen op den voet dien men hier scheen te verlangen. En was daarin niet eene reden te meer om waarde te hechten aan hetgeen de Internuntius op het departement, bij wijze van konverzatie met den minister, kwam melden? Maar heeft de heer Strens dan geene waarde gehecht aan het onderhoud met Mgr Belgrado? Jà wel. Men herinnere zich slechts wat die zamenspraak met Mgr. Belgrado op het departement van Eeredienst heeft ten gevolge gehad. Maar de heer Strens is blijven wachten, hij verzekert dat, op hetgeen hij noemt een officiëele of officieuse mededeeling, in de beteekenis die hij daaraan hecht en die ons eeniger mate raadselachtig blijft. Dat wachten van den heer Strens op eene nadere of andere mededeeling komt geheel voor zijne rekening en ongetwijfeld heeft Mgr. Belgrado niet daaraan de minste schuld.

Deze rede is opgevolgd door eene korte maar krachtige toespraak van den heer Meeussen, wien een woord uit het hart is gevloeid, dat op de gansche Kamer een diepen indruk heeft gemaakt, vooral aan 't slot. Wij zeggen er den heer Meeussen dank voor, dat hij een einde heeft gemaakt aan de diskussie over de kerkelijke quæstie, die uit zijn aard geschikt is om een schadelijken invloed op de gemoederen des volks uit te oefenen, en zelfs in de Kamer aanleiding had gegeven tot die harde woorden, die verbitteren en de groote quæstiën, aan de zaak verbonden, tot eene persoonlijke quæstie maken. De heer Meeussen, na de motie van orde in April 1853 te hebben toegelicht, na de stelling van den heer van Zuylen van Nyevelt in de kerkelijke quæstie op eene voor hem bevredigende wijze te hebben besproken, merkt te regt op, dat de natie geen belang heeft omtrent het langer voeren van het verschil, dat dezer dagen in de Kamer is behandeld. Hij meent dat sedert eenigen tijd het wapen van insinuatie of verdenking wordt gebruikt als eene *machine de guerre*. Ook het vorig bewind werd door dat wapen aangerand. Als zoodanig heeft men beweerd, dat het groote sympathie voor de Katholieken gevoelde. Men noemde het in sommige schriften eene monsterachtige koalitie van roomsch-katholieke en protestantsche liberalen. De laatsten werden in verdenking gebragt en beschuldigd van ontrouw jegens de zaak van hun kerkgenootschap. Intusschen, geheel die ontrouw aan de zaak der protestantsche hervorming bestond alleen daarin, dat zij zich niet meenden te moeten verzetten tegen eene kerkelijke regeling, waartoe de Grondwet bevoegdheid gaf. Spreker was het vorig gouvernement toegedaan, om dat hij het een eerlijk, werkzaam, kundig en bovenal een regtvaardig gouvernement achtte. Zoo het langer had mogen bestaan, het had welligt eene groote weldaad voor dit land geweest, omdat dan de bevolking misschien zich langzamerhand tot eene natie had zamengesmolten. Wij zijn, zegt hij, voor- of tegenstanders van een gouvernement, niet als Katholieken, maar uit staatkundige overtuiging. Hij wenscht dat de godsdienstige vraagstukken en geschillen al meer en meer uit deze vergadering en uit het land mogen verdwijnen. Zoo men toch op den weg der verdeeldheid mogt voortgaan, dan zou die niet anders dan ten nadeele van het land kunnen uitloopen. De heer van Lennep heeft bij deze gelegenheid een somber tafereel geschetst, van hetgeen de toekomst kan opleveren. Hij heeft gevraagd, waar de oorlog, die uitgebarsten is, eindigen zal? Dat lid heeft de toekomst duister ingezien. Spr. deelt die bezorgdheid. Dat lid wenscht de groote kracht te zoeken in eene verhooging van het budget van Oorlog. Spr. gelooft dat, zoo het gevaar mogt naderen, eensgezindheid en vaderlandsliefde eerste voorwaarden tot uitoefening van kracht zijn. Hij hoopt dat, in zulke omstandigheden, als waarop men het oog heeft, de zonen van het Vaderland, die ten strijde gevoerd worden, niet angstig zullen vragen, tot welke gezindheid hunne krijgsmakkers behooren. Hij zou vreezen dat zoodanig leger bevonden zou worden krachteloos te zijn. Hij kan er dus niet genoeg op aandringen, dat men zorge, wanneer de verdediging des Vaderlands het mogt vorderen, dat allen het eens zullen zijn, en de godsdienstige geschillen daarin geen hinderpaal zullen stellen.

Ziedaar de korte inhoud dezer belangrijke rede, waarop wij later terugkomen.

De heeren van Bosse en van Lennep geven nog eene toelichting op vroegere gezegden.

Ook de heer Meylink heeft nog het woord gevoerd, om zijne adhæsie aan de redevoering van den heer Meeussen te geven, en te verzekeren dat deze spreker den waarachtigen zin van alle Katholieken heeft voorgesteld. Te regt antwoordt de heer Meylink den heer van Lennep, dat de grootheid eener natie niet bestaat in een uitwendig vertoon van diplomatieke pracht en krijgswier, maar in welstand, kracht en leven. Dit laatste aan te wakkeren, is de pligt der Vertegenwoordiging. Hij dringt aan op eenvoudigheid, spaarzaamheid en ontheffing der mindere klassen, die, hij weet het bij eigen ondervinding, in een treurigen toestand verkeeren, en des te meer aanspraak hebben op belangstelling, omdat zij ordelijk en rustig zijn. Daarna volgt er eene levendige woordenwisseling tusschen den minister van Oorlog en den heer van Zuylen van Nyevelt. Onze lezers weten dat de 1e § van art. 58 der Grondwet zegt: »de Koning heeft het oppergezag over zee- en landmagt." Nu heeft de heer van Zuylen in zijne eerste redevoering gevraagd: »Sedert wanneer is de 1e alinea van art. 58 der Grondwet ondergeschikt geworden aan eene ministerieële aanschrijving." Die vraag scheen te slaan op een gerucht, in den tijd dat het kamp te Zeist was opgeslagen verspreid, dat de generaal-kommandant van het kamp, op bevel van den minister van Oorlog, het opperkommando aan Zijne Majesteit niet zou hebben willen afstaan. De minister van Oorlog vraagt daarom tegen wien de beschuldiging, waarin hij eene beschuldiging van hoog verraad en meineed ziet, is uitgebragt?

Teregt merkt de heer van Zuylen in zijn antwoord aan, dat de minister te ver gaat met hier van meineed en hoog verraad te gewagen. Keizer Napoleon I, die in deze aangelegenheid een bevoegd beoordeelaar mag geacht worden, heeft van den admiraal Bruix eenigermate eene behandeling ondergaan in het kommandement der marine, als waarvan hier spraak is, zonder dat Napoleon daarin meineed of hoog verraad heeft gezien. Intusschen, de heer van Zuylen antwoordt niet op de vraag hem door den minister van Oorlog gesteld; waarom deze hem op nieuw interpelleert, om als man van eer te verklaren wien hij op het oog had. Na eene korte rust, door de Kamer genomen, antwoordt de heer van Zuylen, dat hij gedoeld had op het gerucht omtrent het kamp van Zeist bovengemeld. Het zal hem aangenaam zijn zoo het hem blijken mogt dat het gerucht ongegrond is. De minister doet daarop voorlezing van den brief door hem aan den generaal van Poolsum Booy geschreven, waaruit blijkt, dat Zijne Majesteit niet het voornemen heeft om cenig kommando te voeren, en waarom den generaal werd gemeld, dat zijne instruktiën onveranderd bleven.

Ten slotte volgen eenige ophelderingen van den heer van Forcest, (die, ofschoon eene praktische konklusie aan zijne eerste rede ontbrak, desniettemin veel meer behartigingswaardiger zaken had gezegd, dan wij aanvankelijk vermoed hadden) en van den heer Blaupot ten Cate. De algemeene beraadslagingen worden gesloten door eenige aanmerkingen van den minister van Financiën.

De heer van Nispen van Sevenaer betreurde het dezer dagen, dat er, bij de Zaturdag geslotene diskussiën der Vertegenwoordiging, van weerszijden, uitdrukkingen gebezigd waren, die niet van vooruitgang getuigen. Wij gelooven, dat er tot dit beklag maar al te overvloedige grond gegeven is. Op het oogenblik, dat het herstel der eendragt het voorname doel behoort te zijn, ja een der eerste verpligtingen is van allen, die op den gang der zaken hier te lande eenigen invloed kunnen oefenen, op dat eigen oogenblik zijn het juist dezen, die zich schijnen te beijveren om op nieuw het vuur der hartstogten in lichte laaije vlam te doen ontbranden en op nieuw de fakkel der tweedragt over dit ongelukkig land rond te zwaaijen. 't Is niet twijfelachtig welke van die roekeloosheid — om ons van eene verschoonende uitdrukking te bedienen — de rampzalige en bijna onvermijdelijke gevolgen moeten zijn. Wij beklagen hen dan ook, die eenmaal zullen moeten erkennen, dat zij daartoe zoo grootelijks hebben bijgedragen. Wij haasten ons intusschen nu reeds te konstateeren, dat door geen onzer vrienden ter Tweede Kamer een enkel woord gezegd is, waardoor de daar gevoerde beklagenswaardige en toch reeds zoo hevige woordenstrijd nog meer verbitterd zou kunnen geworden zijn. Zoo blijkt het overtuigend, door wie het algemeen belang het levendigst en best gewaardeerd wordt.

Al de lakenswaardige uitdrukkingen te releveeren, waardoor verleden week de zittingen der Tweede Kamer zich op eene zoo ongelukkige wijze onderscheiden hebben — wij gelooven niet dat dit de taak kan zijn van den publicist, die niet den ondergang, maar wel het behoud der tegenwoordige orde van zaken zich ten doel heeft gesteld. Die uitdrukkingen, mogt het kunnen zijn, dat zij bij het grootere publiek onopgemerkt bleven en generlei indruk achterlieten! Wat ons althans betreft, wij willen er geene schuld aan hebben ze levendig te houden in de gemoederen des volks en daardoor tot eene nieuwe losbarsting der volksdriften bij te dragen.

Waren wij daartoe niet vast besloten, wilden wij niet tot elken prijs alles vermijden, wat verbitteren kon, welligt dat wij er dan toe kwamen den handschoen op te nemen, door den heer van Hall in 't strijdperk geworpen, toen hij eenige organen der dagbladpers verweet, de wet tegen de godsdienstvrijheid als eene »verschrikkelijke wet" afgeschilderd te hebben en toen hij, zonder eenig bewijs, beweerde, »dat de Paus ten vorigen jare niet altijd informatiën kreeg van een goeden kant." Wij zouden mogelijk, naar aanleiding dier ongepaste uitdrukkingen, eenige bijzonderheden in herinnering kunnen brengen, welke het, naar wij meenen, den heer van Hall niet aangenaam zou zijn aan 't licht gebragt te zien en die zijne pozitie niet zouden vergemakkelijken. Doch, gelijk wij zeiden, wij willen zooveel in ons is vermijden wat verbitteren kan en rapen daarom den geworpen handschoen niet op. Alleen wenschen wij dat men, ondanks het stilzwijgen, dat wij ons voor als nog opleggen, desniettemin bedenke, dat de geschiedenis der zoogenaamde Aprilbeweging nog gemaakt moet worden, hoe vele ook de geschriften zijn, welke die beweging heeft voortgebragt.

Wij hebben bij de behandeling van eene der redevoeringen des ministers van Buitenlandsche Zaken het vermoeden geuit, dat de *Amsterdamsche Courant* is gebruikt om de proef te nemen welken opgang het denkbeeld zou maken van verbroedering tusschen den heer van Hall en de tegenwoordige oppozitie. Dit maakt onze niet zeer bevallige zuster boos. Zij protesteert en zegt: »Het denk»beeld dat de *Amsterdamsche Courant*, zich tot »verkenningen laat gebruiken, is haar niet zoo ge»meenzaam als aan *de Tijd*." Zoo, dan is dat denkbeeld haar toch eenigermate gemeenzaam. Wij weten overigens welke waarde te hechten aan eene affirmatie, die veel meer door de feiten wordt tegengesproken, dan bevestigd.

De *Amsterdamsche Courant*, de *Nederlander* en de *Goudsch Kronijkske* hebben dezer dagen hunne kolommen geopend voor een in hevige bewoordingen gestelden brief ter regtvaardiging van Ruslands gedrag in de Oostersche quæstie en ter veroordeeling van dat der Westersche mogendheden. Wat dezen brief, in den *Times* opgenomen, ongemeen belangrijk maakte, zoo gaf men te verstaan, was dat hij door een Engelschman, door een lid van het Huis der Gemeenten, door den vertegenwoordiger van het nijvere Manchester, geschreven was! Men kon daaruit afleiden — al wat men maar wilde, doch bepaaldelijk dit, dat de groote fabriekplaatsen in Engeland van het oorlogvoeren tamelijk afkeerig begonnen te worden.

Hoe juist deze half geformuleerde, half geïnsinueerde gevolgtrekking was, blijkt uit het volgende berigt, [illegible] teren door de Engelsche bladen aangebragt:

»De heer John Brigt, lid van het Parlement en van het Genootschap der vredes-vrienden, heeft onlangs een brief geschreven over den oorlog. Die brief heeft de kiezers te Manchester dermate verontwaardigd, dat zij Brigt Dingsdag ll., te Manchester, *in effigie* verbrand [illegible] in *New-Crass-Ward*. Op den stroopop had men de woorden geschreven: Brigt, de vriend van Nikolaas."

Men schrijft uit 's Hage aan den *Courrier de la M*[illegible]

»'t Is van sommige nieuwsbladen een gebrek [illegible] al spoedig twijfelen aan door hen-zelven niet ver[illegible] nieuwstijdingen. Dezer dagen heb ik daarvan de [illegible]vinding gehad, immers, schoon die bladen de [illegible]woordigheid van generaal Lamoricière ontkend hebben, ik kan u nogmaals verzekeren, dat die officier [illegible] dagen in de rezidentie heeft doorgebragt, ten spijt van uwe achtingswaardige kollega's, die daarmede niet [illegible]kend waren."

HOORN, 22 Nov. Op de markt alhier werden [illegible] stapels kaas aangevoerd. De prijs was: kleine *f* 27[illegible] missie *f* 25.50. De handel was levendig.

's HERTOGENBOSCH, 21 Nov. De gazverlichting gaat in onze stad met een gewenscht gevolg voort. De Steenweg, Vischmarkt, Smalle haven, Hinthamer[illegible] de Markt enz. genieten thans reeds alle die verlichting. De onderneming verdient allen lof voor den ijver welken zij aan den dag legt. Mogt zij zich in het oog van so[illegible] niet genoeg spoeden, men bedenke dat voorzigtig[illegible] beleid hier de grootste pligten zijn, en de veran[illegible]lijkheid groot is. Het is niet genoeg de stad me[illegible] verlichten, men moet daarbij ook alles aanwenden, [illegible] schelijker wijze mogelijk is, om ongelukken te voo[illegible] en hierin is de onderneming tot heden bijzonder [illegible]kig geslaagd, daar niet het minste ongeval, noch [illegible] leggen der pijpen, noch bij de inrigting der [illegible] noch bij het ontbranden van het gaz heeft plaats [illegible] doch daartoe behoort niet alleen de zorg, maar [illegible] persoonlijke tegenwoordigheid van de administratie [illegible] bekende bekwaamheid, ijver en voorkomendheid van [illegible] jeugdigen direkteur der gazfabriek, den heer N. Bol[illegible] moeten reeds van zelve wederhouden, meer te vorderen dan men in alle opzigte redleijkerwijze verlangen [illegible] Overigens bestaat het vooruitzigt dat weldra de [illegible]lichting algemeen zal zijn. (*N. B.*[illegible]

VELZEN, 25 Nov. De heden alhier gehouden [illegible] markt was niet druk, van wege het weinige vee [illegible] mindere kooplieden in vergelijking van vroeger, [illegible] de handel, dan ook traag was en de prijzen [illegible] hoog liepen als op onze eerste najaars-koemarkt.

ALMELO, 24 Nov. De kunstweg van hier [illegible] zenveen is nagenoeg voltooid, slechts nog [illegible] ontbreken aan de bevloering, deze zullen binnen [illegible] dagen worden ingelegd, zoodat, wanneer de aanvoer van turf uit die gemeente over den waterweg gestremd wordt, deze nu gemakkelijk per as kan geschieden. — Ook zal eerstdaags een aanvang worden gemaakt met het daar[illegible]

...len der bevloering voor den kunstweg tusschen de Hanoversche grenzen en Tubbergen.

DOCKUM, 22 Nov. Door de invallende vorst was de aanvoer van vlas hier heden onregelmatig, en niet zoo belangrijk als deze per schip zou zijn geweest; ook verdeelde zich het aangevoerde onder meerdere koopers, zoowel voor buiten als binnenlands; in beste kwaliteiten was de prijsverlaging van weinig beteekenis, de mindere soorten werden slepende opgeruimd, en konden vorige weeks-prijzen niet halen; de opinie was weder flaauw.

(N. R. Gt.)

ROERMOND, 23 Nov. Ons gemeente-bestuur heeft besloten den geadmodieerden accijns op de brandstoffen en het gemaal voor de dienst 1855, geheel uit de gemeentekas te kwijten. Een bewijs voorwaar van den gunstigen toestand van stads-finantinë.

Men leest in de Tweede editie van het *Handelsblad:*

WEENEN, 27 Nov. Het berigt, dat aan Omer-Pacha bevel is gezonden, om zijne operatien tegen Bessarabie te schorsen, bevestigt zich. Hij heeft daarentegen bevel ontvangen, om onverwijld 20,000 man naar Balaclava te zenden.

Volgens eene ontvangen dépêche was tot den 16den voor Sebastopol niets voorgevallen.

De *Oesterr. Corr*, meldt, dat het additionele artikel tot het verdrag van 20 April, gisteren namidag ten 2 ure door den minister v. Buol en den Pruissischen gezant v. Arnim is onderteekend. Men hoopt, dat de bondsvergadering bijna eenparig het besluit zal nemen om tot het verdrag toe te treden.

KOPENHAGEN, 26 Nov. De geheimraad Scheel is benoemd tot minister voor de hertogdommen Holstein en Lauenburg; de heer v. Warnstsdt tot minister voor het hertogdom Sleeswijk; de heer v. Bulow, thans Deensch gezant bij de Duitsche bondsvergadering, tot minister van oorlog.

PARIJS, 12 Nov. De *Moniteur* bevat het besluit, waarbij de Kamers tegen den 12 December worden bijeengeroepen.

... bevat het officicele blad berigten uit Alexandrië van den 12, meldende, dat eene tweede bezending hulptroepen naar Konstantinopel is vertrokken. Er werden stoomschepen verwacht om het overige der divisie over te brengen.

Den 13den had in de Zwarte Zee een geduchte orkaan gewoed. Het schip Henri IV en het adviesjagt Pluton waren op strand geworpen, de bemanning was geheel gered. De orkaan heeft zich niet tot de Middelandsche zee uitgestrekt; dien ten gevolge zetteden de talrijke schepen met versterkingen en proviand hunne reis gelukkig voort.

MARSEILLE, 27 Nov. Twaalf groote stoomschepen zijn uit Egypte den 25den November te Konstantinopel aangekomen. De oud-minister van marine, Mahmoud, is ... Er zijn geene brieven van de Krim ontvangen ten gevolge van den storm van den 13den. Volgens nadere berigten was de Russische generaal Hutusoff gesneuveld. De Russen bleven te Sebastopol de huizen barricaderen en van schietgaten voorzien, en maakten toebereidselen voor den aftogt naar de ten noorden gelegen forten; er waren twee schipbruggen gelegd.

Het *Journal de Constantinople* meldt, dat behalve de reeds toegezonden versterking van 40,000 man eerlang nog 10,000 man Turken naar de Krim zullen worden ingescheept.

...akken, welke zich nog in de Dobrudscha bevonden, zijn daaruit verjaagd.

Het leger in Azie blijft werkeloos; gedurende de maand October was de gezondheidstoestand verbeterd, er werden toebereidselen gemaakt om in het veld te overwinteren.

28 transportschepen zijn dezer dagen door de Dardanellen gestoomd.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdamsche Courant:*

Vorst Mentschikoff meldt van den 18den des avonds, het volgende:

De verschrikkelijke storm die op den 14 in de Zwarte Zee woedde, heeft de vijandelijke vloten veel meer beschadigd dan aanvankelijk was verondersteld. Het aantal ... oorlogschepen werd op de kust geworpen, vele ... zijn geheel vernield. Het verlies der geallieërde ... draagt ongeveer 25 bodems. Bovendien zag men ... schepen, dat verscheidene Fransche en Engelsche linieschepen aanmerkelijk schade hadden bekomen.

Voor Sebastopol zijn de belegeringswerken gestaakt. Het vuur verminderde van lieverlede en had den 18 bijna geheel opgehouden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Nov. De *Moniteur* deelt een brief mede door den Keizer aan generaal Canrobert geschreven, en waarin onder anderen voorkomt:

»De overwinning bij Inkermann heeft mij diep getroffen. Betuig aan het leger mijne tevredenheid; bedank de generaals, de officieren en de soldaten voor hun heldhaftig gedrag.

Eene nieuwe bezending zal uw strijdkrachten verdubbelen en u in staat stellen weder offensief te werk te gaan.

In Bessarabie zal een krachtige afleiding worden bewerkstelligd.

De publieke opinie in het buitenland is ons gunstig."

— Zoo men geloof mag slaan aan een berigt, medegedeeld door de *Indépendance Belge*, zou Oostenrijk op het punt zijn om een of- en defensief verbond aan te gaan met de Westersche mogendheden.

— Het gerucht is in omloop dat er den 18 onder de muren van Sebastopol op nieuw een gevecht heeft plaats gehad, bij 't welk de geallieerden weder overwinnaars zouden zijn gebleven. Het gerucht wordt echter door niets bevestigd en het is waarschijnlijk dat na den slag bij Inkermann er geen bataille meer heeft plaats gehad.

— Men spreekt van eene leening van een milliard franken, door Frankrijk en Engeland gemeenschappelijk te sluiten.

— De komedie-vertooning, waarbij Espartero in de vergadering der Cortez, zijn ontslag, benevens dat van alle leden van het kabinet heeft ingediend, maakte een groot effect. Alleen op de bank der uiterste linkerzijde deelde men niet in de algemeene vervoering. Het valt moeijelijk op te maken hoedanig de wezenlijke toestand van Espartero is tegenover het land.

— Een partikulier schrijven dd. 13 Nov. uit Madrid behelst de volgende mededeeling: Gisteren kwam koningin Isabella van een bezoek terug, dat zij wekelijks de Onze-Lieve-Vrouwe kerk van Attocha brengt. Onderweg ontmoette zij een geestelijke, die zich naar eene zieke vrouw begaf om deze de laatste H. Sakramenten toe te dienen. Dadelijk liet de Koningin haar kales stilhouden, klom uit en verzocht den geestelijke hare plaats er in te nemen, zij zelve volgde het rijtuig, dat dra door eene groote volksmenigte omringd en in stilte gevolgd werd. De Koningin beklom met den priester de drie verdiepingen hoogen trap, welke naar het verblijf der zieke leidde, troostte deze, bleef tegenwoordig bij de heilige bediening en liet voor de arme vrouw eenig geld achter. Te voet trad zij daarna met de menigte de kerk van den H. Sebastiaan binnen, om er het bij die gelegenheden gewone gebed te doen. De talrijke aanwezigen, die van alles getuigen waren, bleven zwijgend gedurende de plegtigheid, doch toen de koningin de kerk verliet en weder in haar rijtuig plaats nam, toen ging een duizendvoudig gejuich van »Leve Izabella" op gelijk men sedert de omwenteling niet gehoord had. Het volk begeleidde onder aanhoudend gejuich het rijtuig tot aan het koninklijk paleis en was niet voldaan dan na de vorstin nog eenmaal op het balkon gezien to hebben.

— In een partikuliere korrespondentie uit Rome aan den *Univers*, leest men:

Men had verwacht dat de Paus in het geheim konsistorie van den 16 eene allokutie zou gehouden hebben over de belangrijke aangelegenheden welke thans de bisschoppen der gansche katholieke wereld te Rome vereenigt. Zulks is niet geschied en men blijft nog altijd onkundig omtrent hetgeen zal plaats hebben.

In het openbaar Konsistorie van den zelfden datum is voor de tweede maal de zaak bepleit van Marianne de Angelis, religieuse van de orde der Carmelieten te Turijn, en met dit gevolg, dat men hoop heeft de zaligverklaring in het volgende jaar te kunnen erlangen. Indien deze hoop verwezenlijkt wordt, zal men in het land waar thans de vijanden der Kerk, in zamenspanning met de woeste demagogen, alles aanwenden, om in Piemont het Christendom uit te roeijen, aan het firmament der H. Kerk eene nieuwe ster zien opgaan, op een tijdstip, door de Voorzienigheid als uitgekozen, om het ongeloof en de goddeloosheid der raddraaijers, die er thans de hoofdrol spelen, paal en perk te stellen.

Den 20 des morgens heeft ten 9 ure in een der zalen van het Vatikaan de eerste vergadering der zich te Rome bevindende Bisschoppen plaats gehad. Het is niet bekend geworden wat er in die vergadering heeft plaats gehad en welke wijze van diskussie men heeft aangenomen. De zitting heeft tot een ure aangehouden. Den 21 zal zij op hetzelfde uur weder plaats hebben. De Kardinalen zullen bij die vergaderingen niet tegenwoordig zijn, maar na de diskussien der bisschoppen in geheim konsistorie vereenigd worden, onder voorzitting van den Paus.

— Rome, 14 Nov. Eene groote plegtigheid wordt alhier te gemoet gezien; de H. Vader, namelijk, zal den 15 der volgende maand een der merkwaardigste kerken der Christenheid, de nieuwe St. Pauluskerk, in tegenwoordigheid van al de aanwezige bisschoppen inwijden. Men meent dat het getal der alsdan aangekomene bisschoppen meer dan honderd zal zijn. De namen der daarbij tegenwoordig zijnde bisschoppen zullen ter eeuwige gedachtenis op een groote marmeren plaat worden gegrifd, die in den muur zal gemetseld worden. De onverwachte komst van den bisschop van Maintz, heeft algemeene blijdschap verwekt. — Mgr. de Merode en de *abbé* Bastied hebben gedurende de onlangs hier heerschende, nu geheel opgehouden hebbende cholera, door hunne menschlievendheid en zelfverloochening zich een altijddurend gedenkteeken gesticht. Mgr. de Mérode is dienstdoende kamerheer Zijner Heiligheid, maar zijn hooge rang weerhield hem niet om in de geringste standen met raad en daad hulp te leenen. Diezelfde diensten leende de abbé Bastied aan de zieke soldaten van het Fransche garnizoen.

— Een aantal bisschoppen hebben zich met hunne ambtsbroeders te Rome vereenigd, sedert de laatste berigten van het *Dagblad van Rome*, dat wederom deze namen behelst: Z. Em. de kardinaal Vespignani, aartsbisschop-bisschop van Orvieto; Mgr. Talcinelli, bisschop van Forli; Mgr. Bonaventura Atanasio, bisschop van Lipari; Mgr. Acciardi, bisschop van Anglona di Tursi (Sicilië); Mgr. Caputo, bisschop van Oppido; Mgr. Cantimorri, bisschop van Parma; Mgr. Raffaelli, bisschop van Reggio, van Modena; Z. Em. de kardinaal Carafa di Traetti, aartsbisschop van Bénévent; Mgr. Tagliatatela, aartsbisschop van Manfredonia; Mgr. Bruni, bisschop van Urgento; Mgr. Zagari, bisschop van Maccerata; Mgr. Philippi, bisschop van Aquila; Mgr. Arrigoni, aartsbisschop van Lucca; Mgr. Malou, bisschop van Brugge; Mgr. Mengacci, bisschop van Civita-Castillana; Mgr. Zwijsen, aartsbisschop van Utrecht; Mgr. van Genk, bisschop van Adras *in partibus*, coadjutor van den bisschop van Breda; Mgr. Bortolozzi, bisschop van Montalcino; Mgr. Cajani, bisschop van Cagli en Pergolo; Mgr. Pellei, bisschop van Acquapendento; Mgr. Aconne, bisschop van Montalto; Mgr. Bourget, bisschop van Montreal, Kanada; Mgr. Thibaut, bisschop van Montpellier; Mgr. Doney, bisschop van Montauban; Mgr. Ferretto, bisschop van Chioggia; Mgr. Angelotte, aartsbisschop van Urbino; Mgr. Gross, coadjutor van den bisschop van Liverpool; Mgr. Rizzolati, bisschop van Hu-Quang (China); Z. Em. de kardinaal Riario, aartsbisschop van Napels. Deze 31 prelaten, gevoegd bij de 58 bevorens vermeld, maken het getal uit van 89, 'twelk nog aanzienlijk door de verwacht wordende zal vermeerderd worden.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Nov. De *Observer* meldt dat het Engelsche leger in de Krim binnen drie weken tot op 36,000 man zal gebragt worden.

Hetzelfde blad vermeldt tegelijk dat de zitting van het Parlement in den loop van Januarij zal geopend worden.

— Men weet dat Kanada hoewel tegenwoordig eene Engelsche bezitting, eene bevolking heeft van oorsprong Fransch. Dien ten gevolge heerscht er daar de lande groote sympathie zoowel voor Engeland als Frankrijk ten aanzien van den strijd tegen den Noordschen barbaar, en heeft men in de Kamer der vertegenwoordigers eene motie aangenomen, waarbij bepaald wordt dat het gouvernement eene som geld zal overzenden voor de gekwetsten en de nagelatene betrekkingen der slagtoffers in den Oosterschen oorlog. Die som zal zijn 20,000 pond sterling gelijkelijk te verdeelen tusschen Engeland en Frankrijk.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 November.

BEVALLEN (23 Nov.): H. Haring, geb. Haring, D.

OVERLEDEN (22 Nov.): C. F. L. Weber. — (23 Nov.): J. H. Duhme, 61 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 November.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen: 130 ℔ witbonte Poolsche f 500; 128 ℔ bonte dito f 485; 127 ℔ mindere dito f 475; 130 ℔ n. Koningsb. f 460; 130 ℔ Norder f 460; 130 ℔ Holsteins. f 460.

Rogge onveranderd: 120, 122 ℔ Pruiss. f 342, 350; 124 ℔ Noordholl. f 350; 119 ℔ Holsteins. f 326.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit als voren: 123 ℔ Gordijker f 273; 123 ℔ Nijkerker f 273; 122, 124 ℔ Holsteinsche, f 265, 271.

Op 9 vaten Olie in April ek. 88; Nov. $99\frac{1}{2}$ £. *Raapolie* op 6/w. f $55\frac{3}{4}$; Vliegend f $54\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; 1e Mei ek. f $50\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Dec. f 54, $\frac{1}{4}$. *Lijnolie* op 6/w. f $47\frac{1}{4}$; Vliegend f 46. *Hennepolie* op 6/w. f $48\frac{1}{2}$; Vliegend f 47.

LONDEN, 24 November. *Ruwe Suiker* over het algemeen iets lager, met veel handel in alle soorten.

Koffij. Native Ceylon 6 d. lager. Goed ordinair is tot 46 s. afgegeven. Van Brazil is eene lading van 3650 balen tot 42 s., 9 d zeilende afgesloten.

Thee zonder verandering. Ordinaire Congo 10 d.

Rijst. Prijsvast met geregelde vraag. Een lading Aracan te leveren op het voorjaar is tot 12 s. verkocht.

Talk stil. Petersburger 66 a 66 s., 3 d.

Graanmarkt. Tarwe zonder levendigheid met geringe aanvoeren. Garst met meer kooplust. Haver flaauw en 6 d. lager.

Veemarkt. Over het algemeen was de stemming ongunstig, waardoor men voor alle soorten eene kleine prijsverlaging moet aannemen.

Boter kalm; puike Vriessche 106 a 103 s., Zwolsche 84 a 90 s. — *Kaas;* puike Hollandsche gezocht tot hoogere prijzen. Edammer 48 a 54 s.; Goudsche 38 a 52 s.; Kanter 20 a 21 s.

ANTWERPEN, 25 Nov. *Koffij* zonder prijsverandering.

Ruwe Suiker. Met belangrijke omzet in Havana tot meer vaste prijzen.

Rijst blijft levendig gevraagd; van Aracan zijn 7000 balen gepeld op levering in December en Januarij tot $f\,10\frac{5}{8}$ a $f\,10\frac{7}{8}$ verkocht. Twee ladingen ongepeld hebben tot $8\frac{1}{4}$ nemers gevonden.

Granen- Tarwe flaauw. Rogge gevraagd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		25 NOV. $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	27 NOV.		4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$58\frac{3}{4}$	$58\frac{7}{8}$	a	59	$58\frac{7}{8}$
Dito Dito	3 ″	$69\frac{3}{4}$	$69\frac{7}{8}$	″	$69\frac{15}{16}$	
Dito Dito	4 ″	$88\frac{5}{16}$	$88\frac{5}{8}$	″	$88\frac{1}{2}$	$88\frac{5}{8}$
O. I. Leening 1844	4 ″		$88\frac{5}{16}$	″		
Amortis. Syndik.	$3\frac{1}{2}$ ″			″		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
Haarlemmermeer	5 ″			″		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
″ Holl. Spoorw.-M.	″			″		
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
Maatschappij van Weld.	4 ″			″		
Aand. Ned. Bank	″			″		
België	$4\frac{1}{2}$ ″	$47\frac{1}{8}$		″		
Dito bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ ″	$47\frac{7}{16}$		″		
Frankrijk, Obligatiën	3 ″			″		
Spanje, Onbep. Stukken	1 ″	$17\frac{7}{8}$	18	″		
Dito	3 ″	$37\frac{3}{8}$	$37\frac{5}{8}$	″	$37\frac{3}{4}$	
Dito Binnenl. à 6/m.	3 ″	$32\frac{9}{16}$	$32\frac{7}{8}$	″	33	$32\frac{15}{16}$
Coupon-Bewijzen		$5\frac{7}{16}$		″		
Amortisable Schuld				″		
Portugal, te Londen	3 ″	$35\frac{15}{16}$	$36\frac{1}{4}$	″	$36\frac{7}{16}$	$36\frac{5}{8}$
Dito Uitgestelde				″		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 ″	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{2}$	″	$99\frac{5}{8}$	$99\frac{1}{2}$
Dito Dito 1828 en 1829	5 ″	$98\frac{7}{8}$	99	″		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 ″			″		
Dito	$4\frac{1}{2}$ ″	$83\frac{5}{8}$	$83\frac{5}{8}$	″	$83\frac{1}{2}$	
Dito bij *Hope*	4 ″			″		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 ″	73		″		
Dito bij id. 5de Serie	6 ″			″		
Certifikaten te Hamburg	5 ″			″		
Inschrijving in Assignat.	6 ″			″		
Certifikaten van dito	6 ″	$56\frac{1}{8}$	$56\frac{1}{4}$	″		
Engelsche Russen				″		
Polen, Certifikaten	4 ″		65	″		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		138		″		
Oostenrijk, Metalliek	5 ″	$62\frac{3}{16}$	63	″	$63\frac{3}{4}$	
Dito Nieuwe 1847	$2\frac{1}{2}$ ″	$31\frac{7}{16}$	$31\frac{15}{16}$	″	$32\frac{1}{4}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$ ″	$31\frac{7}{16}$	$31\frac{15}{16}$	″	$32\frac{1}{4}$	
Dito Nieuwe	5 ″	72	$73\frac{1}{4}$	″	$74\frac{5}{8}$	74
Dito 1854	5 ″	73	$73\frac{1}{4}$	″	$74\frac{3}{8}$	74
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 ″			″		
Dito	4 ″			″		
Aand. met Loting fl. 250	″	313	319	″		
Nieuwe dito 1854	*f*	224	$227\frac{1}{2}$	″	229	
Pruissen	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				″		
Dito Orig.				″		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 ″			″		
Denemarken, Leen. te Lond.	5 ″			″		
Louisiana bij *Hope*	5 ″			″		
Braziliën	5 ″			″		
Dito 1843	5 ″			″		
Mexiko	3 ″	$20\frac{1}{8}$	21	″	$21\frac{5}{16}$	
Dito Onbepaalde		$20\frac{1}{8}$	21	″	$21\frac{5}{16}$	
Peru	$4\frac{1}{2}$ ″	$65\frac{1}{4}$		″		
Grenada, a £ 100	$2\frac{1}{4}$ ″			″		
Dito Uitgestelde		$5\frac{5}{8}$		″		
Ecuador a £ 100				″		
Venezuela, a £ 100	$3\frac{3}{4}$ ″			″		
Dito Uitgestelde	$1\frac{1}{4}$ ″			″		
Grieken, te Londen	5 ″			″		

Nat. Met. 67, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{4}$; 5 pCt. Stieglitz 83.

Over het geheel waren de prijzen der genoteerde fondsen merkbaar beter dan Zaturdag, vooral ten opzigte van Holl., Oostenrijksche. Spaansche en Portugeesche, ten gevolge van veelvuldige kooporders, hoofdzakelijk in de genoteerde soorten op de hoogere buitenl. noteeringen en betere politieke berigten.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{3}{4}$	Livorno	2/m.	*f* $38\frac{1}{4}$
»	zigt	» $56\frac{1}{8}$	Napels	»	» 85
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{1}{4}$	Petersburg	»	» $1.71\frac{1}{2}$
»	zigt	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» 28
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» $35\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $99\frac{3}{4}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» $35\frac{3}{16}$
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» $35\frac{7}{16}$
Lissabon	»	» $41\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	» $11,62\frac{1}{2}$
Porto	»	» $41\frac{1}{4}$	»	zigt	» $11,72\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{3}{4}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 25 Nov. Fransche 3 pc. 71.65; $4\frac{1}{2}$ pc. 94 75; 3 pc. Spanje $33\frac{7}{8}$; id. 1 pc. $18\frac{1}{8}$; Met. 5 pc 81; Rom. Leen. $83\frac{1}{2}$.

LONDEN, 25 Nov. Consols $92\frac{3}{8}$, 3 pc. Spanje buitenl. $37\frac{3}{4}$; 1 pc. dito $18\frac{1}{4}$; Comité-Bewijzen $5\frac{3}{8}$; Passive $4\frac{3}{4}$, 5 pc. Rusl. 95; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 85; 4 pc. Holl. 90; $2\frac{1}{2}$ pc. id. $60\frac{1}{2}$; 5 pc. Sardinië $85\frac{1}{2}$; Brazilië 97; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru $66\frac{1}{2}$; Gren. uitg. $5\frac{1}{4}$; id. werk. 15; 3 pc. Mexiko $21\frac{5}{8}$; 4 pc. Portugal 41; Turkije $6\frac{1}{2}$ verl.; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 25 Nov. Met. 5 pc. $82\frac{1}{2}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $72\frac{1}{2}$; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 12.28, Amst. —; Parijs $148\frac{1}{2}$; Goud $31\frac{1}{4}$; Zilver 27; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 25 Nov. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 81; 5 pc. $92\frac{3}{4}$; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. $15\frac{1}{4}$; Parijs $78\frac{1}{4}$; Amst. $140\frac{1}{8}$; Weenen —; Petersburg $98\frac{1}{4}$.

HAMBURG, 25 Nov. Spanje 3 pc. $30\frac{1}{4}$; id. 1 pc. $16\frac{3}{8}$; Rusl. 5 pc. 89; 3 pc. Mexikanen 15; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 25 Nov. 5 pc. Met. $63\frac{3}{4}$; 3 pc. Spanje binnenl. $32\frac{1}{16}$; id. 1 pc. $17\frac{11}{16}$; Wissel op Londen 3/m. $116\frac{1}{8}$p; Amsterdam $98\frac{3}{4}$g; Parijs $92\frac{3}{4}$; Weenen $93\frac{1}{2}$.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 25 Nov. A. Riedel, Potsdam, Batavia.

BROUWERSHAVEN, 26 Nov. Schellekens, Eersteling, Dordrecht naar Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 25 Nov. J. van Zameren, Iris, Akyab. - W. P. de Jonge, Castor, Napels. - D. R. Nolles, Geertruida, Syra. - H. R. Dokman, Gesina Wilhelmina, Livorno. - G. Fjerck, Princess Eugenia, Genua. — 26 Nov. W. L. Hartmans, Henriette en Cornelia, Batavia - B. W. Schenk, Aidina Anna Susanna, Suriname. - K. A. de Groot, Engelina Jakoba, Napels. - U E. Pot, Anna Arendina, Lissabon. - S J. Vosman, Willemina, Nantes.

HELVOET, 26 Nov. F. F. Loos, Bommelerwaard, Akyab. - J. Hensing, Abel Tasman, id. - F. Fekkes, Vereeniging, Boulogne.

BROUWERSHAVEN, 26 Nov. P. Admiraal, Hendrika, (Rotterdam) Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 27 Nov. in lading naar:

Keulen	H. Wilms, Colln N°. 6.
Mainz	F. Leydekker, Mainz N°. 2.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron	J. G. Fenster, Mein Vergnügen.
Manheim	P. C. Vonk, Fredrich Lauer.

AMSTERDAM, 24 Nov. vertrokken:

Dusseldorp & Neus	J. C. Pols, Cornelis Hubertus.
Duisburg	J. Migchels, Gertrud.

27 November.

Keulen	H. Hutner, Catharina.
Frankf. & Coblentz	J. Brubach, Frankfort N°. 1.

Rijnhoogte, ARNHEM 24 Nov. 1 el 4 duim.
KEULEN 26 „ 6 vt. 4 „

Advertentiën.

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging

VAN

H, HILBRINK

EN

J. E. HENDRIKS.

APELDOORN, den 30 November 1854. (351)

(422) Heden overleed tot mijne en mijner kinderen diepe droefheid, mijn oudste Zoon PETRUS THEODORUS, in den ouderdom van 33 jaren en 2 maanden, in leven Boekhandelaar alhier, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk.

ROTTERDAM, 22 November 1854. De Wed. J. H. BRAAM, geb. ENGELS.

De Boekhandel zal op denzelfden voet door de Erven worden voortgezet.

Men gelieve deze kennisgeving voor bijzondere als algemeene, zoowel binnen als buiten de stad aan te nemen.

H. J. VAN OGTROP, Makelaar te Amsterdam, zal op Zaturdag den 16den December 1854, ten 12 ure des middags, in het *Huis te Rust*, bij de Wed. J. WETHLY, aan de *Diemerbrug*, ten overstaan van den Notaris Mr. J. P. VAN MEDENBACH WAKKER, verkoopen:

De **BOERENHOFSTEDE** genaamd ***VREDENHOF***, met **Huismanswoning** en **Erve**, **Stallingen** voor 30 stuks Hoornvee en 3 Paarden, **Wagenschuur**, **Hooiberg** en verdere betimmeringen, bepootingen en beplantingen: Voorts diverse Kampen **Wei-** en **Hooiland**, groot 21 Bunders, 98 Roeden, 80 Ellen, en wel in 4 kavels als:

Kav. 1 n° 514. 515. 516. 519. 520. 521. te zamen groot 2 B. 09 R. 70 E.
″ 2 ″ 373. 376. 377. 378. 381. ″ ″ 7 B. 09 R. 90 E.
″ 3 ″ 863. 365. 366. 367. 368. ″ ″ 7 B. 40 R. 50 E.
″ 4 ″ 360. 361. 362. 362a. ″ ″ 4 B. 48 R. 70 E.

dewelke eerst ieder afzonderlijk bij opbod en afslag zullen geveild en vervolgens gecombineerd op nieuw in afslag worden gebragt; alles liggende in kadastrale Sectie A. in den Diemer-Polder, in Bovenkerk, beneden Rijkersloot, gemeente Diemen.

Te bezigtigen des Woensdags, Vrijdags en op den Verkoopdag van 10 tot 4 ure. De bewijzen van Eigendom en Veilconditien zijn vijf dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing, ten kantore van den Notaris Mr. J. P. VAN VAN MEDENBACH WAKKER, in de Watergraafsmeer, en kopij der Veilcondien bij den Makelaar H. J. VAN OGTROP, Singel, hoek Klooster, D 197 te Amsterdam. (427)

STOOMBOOT-DIENST
tusschen
Zierikzee en Rotterdam
en tusschenliggende plaatsen en veeren;
DIRECTE VAART MET DE
STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand December 1854.

Van ZIERIKZEE:			u.	m.	Van ROTTERDAM:			u.
Zondag	3,	's morg.	11	—	Vrijdag	1,	's morg.	10
Dond.	7,	″	11	30	Dingsd.	5,	″	6
Zondag	10,	″	5	—	Vrijdag	8,	″	7
Dond.	14,	″	7	—	Dingsd.	12,	″	9
Zondag	17,	″	10	—	Vrijdag	15,	″	10

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; Dordtrecht aan de Hooi-Kade.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur het vertrek der Boot bezorgd worden; later kom blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen.

☞ Wordende de dienst, van af den 17 dezer nadere aankondiging gestaakt, zullende het veer durende dien tijd, door zeilvaartuigen worden be welke des Zondags, met het eerste getij, van Zie Woensdag-avond van Rotterdam zullen afvaren.

Nadere informatiën te bekomen: Te Rotterdam den heer C. G. Weldrager, Commissaris der Zeeuw Veeren, Haringvliet, wijk 12, n°. 11. Dordrecht den heer J. B. Zahn, Marktp. B, 217.

Tijdig zal de hervatting der dienst in de Nieuws worden bekend gemaakt.

De Pillen van Holloway *zijn een zeker m voor alle huidziekten.*

Uittreksel uit eenen brief van den heer J. Bird, koopman te Kready, gedagteekend 14 Februarij aan den professor Holloway.. »Mijnheer! Mijn kind maanden oud zijnde, had eene huidziekte over het ligchaam. Ik had veelerlei genees- en heelkundige ingeroepen, doch de ziekte werd algemeen als beschouwd. Toen beproefde ik uwe zalf en pillen uitwerking daarvan was inderdaad bewonderensw want in zeer korten tijd was zij hersteld. De heer B boekverkooper te Gainsborough, of ik zelf, zullen genoegen elk onderzoek wegens de waarheid va bovenaangehaalde, beantwoorden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als
Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* *f* 13.50, *f* 20,50.
Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1 85 *f* 3.00, *f* 7.05, *f* *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekom B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrecht straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDO pothouder te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd houder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand *Holloway's Etablishment.*

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUY van de pers gekomen en mede bij B. LENFR J. S. DE HAAS en verder alom verkrijgba gesteld:

OVERDENKINGEN EN GEB

GEDURENDE HET

JUBILÉ VAN 1854—55.

vergund door

Z. H. PAUS PIUS IX.

Voorafgegaan door den Herderlijken Brief va Hoogw. den Bisschop van Haarlem en eene ges dige toelichting van deze heilzame instelling.

Met kerkelijke goedkeuring. Prijs 15 Cent

Voor het Aartsbisdom van Utrecht is dit Jubi uitgegeven te Utrecht, bij den Boekhandelaar J. ROSSUM, waarvan hier de Inhoud volgt:

Herderlijken Brief van Z. D. Hoogw. den Aarts-Bissch Utrecht. — I. Geschiedkundige toelichting nopens den o van het Jubilé. — II. Strekking van het Jubilé. — derrigting over hetgeen gevorderd wordt om den aflaat van jubilé te verdienen, en de daaraan verbondene vo te kunnen genieten. — IV. Overdenkingen over het aanmoediging om het Jubilé te verdienen. — V. Gebe Lofzang: Veni Creator. — Gebeden der Kerk, in de den H. Geest. — Gebed voor den Paus. — Gebeden H. Kerk. — Gebed voor de uitroeijing der ketterij voor de bekeering der zondaren. — Gebed van heid. — Gebed bij het verdienen van een vollen aflaat bed op den vastendag. — Gebed voor het welzijn derland. — Gebed voor den Koning. — Gebed tot den voor den vrede onder de Christen-vorsten. — Over over de onbevlekte ontvangenis van de H. Maagd tot Maria. — Gebed in tijd van ziekte. — Gebed in wederwaardigheden. — Gebed wegens de aalmoezen. zang: Te Deum Laudamus.

Groot 60 bladz. compact gedrukt.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en